

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ  
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ**

**Освітньо-наукова програма**

**Інформаційна, бібліотечна та архівна справа**

**зі спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна  
та архівна справа,  
галузі знань 02 Культура і мистецтво  
за третім (освітньо-науковим) рівнем**

**Кваліфікація: доктор філософії з інформаційної, бібліотечної та архівної  
справи**

Затверджено зі змінами та доповненнями  
Вченою радою Харківської державної  
академії культури  
Протокол № 7 від 02.03.2018 р.  
Голова Вченої Ради  
Ректор ХДАК \_\_\_\_\_

**В.М. Шейко**

Освітня програма вводиться в дію зі  
змінами та доповненнями  
з 01 вересня 2018 р.

Харків – 2018 р.

# ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

## Освітньо-наукової програми Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

**РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ**  
**ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ**  
**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ**

Третій (освітньо-науковий)  
02 Культура і мистецтво  
029 Інформаційна, бібліотечна та архівна  
справа

**Спеціалізація**  
**Кваліфікація**

—  
Доктор філософії з інформаційної,  
бібліотечної та архівної справи


### Розробники програми:

1. І.О. Давидова, доктор наук із соціальних комунікацій, професор керівник проектної групи
2. О.М. Кобелев, доктор наук із соціальних комунікацій, доцент
3. Н.М. Кушнарєнко, доктор педагогічних наук, професор
4. А.А. Соляник, доктор педагогічних наук, професор
5. Г.В. Шемаєва, доктор наук із соціальних комунікацій, професор


### Рецензенти:

1. Л. Г. Бакуменко, кандидат наук із соціальних комунікацій, директор наукової бібліотеки Харківського державного університету харчування та торгівлі
2. Л. В. Глазунова, кандидат наук із соціальних комунікацій, заступник директора з наукової роботи Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка, голова регіонального відділення громадської організації «Українська бібліотечна асоціація»

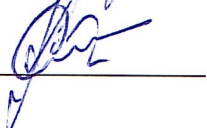
### ВНЕСЕНО

Кафедрою інформаційної, бібліотечної та архівної справи  
Протокол № 11 від 02.02.2018 р.  
Завідувач кафедри \_\_\_\_\_  І.О. Давидова

### ПОГОДЖЕНО:

Рада факультету соціальних комунікацій  
Протокол № 7 від 27.02.2018 р.  
Голова ради факультету \_\_\_\_\_  А.А. Соляник

Проректор

\_\_\_\_\_  Ю.І. Лошков

## ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги до підготовки докторів філософії зі спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа.

Освітньо-наукова програма заснована на компетентністному підході підготовки фахівця зі спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа.

Освітньо-наукова програма «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» розроблена проектною групою у складі:

Давидової Ірини Олександрівни, доктора наук із соціальних комунікацій, професора, завідувача кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи Харківської державної академії культури, керівника проектної групи;

Кобелева Олексія Миколайовича, доктора наук із соціальних комунікацій, доцента, професора кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи Харківської державної академії культури, члена проектної групи;

Кушнарєнко Наталії Миколаївни, доктора педагогічних наук, професора, проректора з наукової роботи Харківської державної академії культури, члена проектної групи;

Соляник Алли Анатоліївни, доктора педагогічних наук, професора, декана факультету соціальних комунікацій Харківської державної академії культури, члена проектної групи;

Шемаєвої Ганни Василівни, доктора наук із соціальних комунікацій, професора, професора кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи Харківської державної академії культури, члена проектної групи.

**I. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ**  
**Інформаційна, бібліотечна та архівна справа зі спеціальності**  
**029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа**

<b>1 – Загальна інформація</b>	
<b>Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу</b>	Харківська державна академія культури, факультет соціальних комунікацій, кафедра інформаційної, бібліотечної та архівної справи
<b>Рівень вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу</b>	Третій (освітньо-науковий) рівень Доктор філософії з інформаційної, бібліотечної та архівної справи
<b>Офіційна назва освітньої програми</b>	Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
<b>Тип диплому та обсяг освітньої програми</b>	Диплом доктора філософії, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
<b>Наявність акредитації</b>	— ОНП зі змінами та доповненнями вводиться в дію з 01.09.2018 р.
<b>Цикл/рівень</b>	НРК України — 9 рівень, FQ-EHEA — третій цикл, EQF LLL — 8 рівень
<b>Передумови</b>	Диплом про повну вищу освіту. Вступні іспити з фаху. Решта вимог визначаються правилами прийому на освітньо-наукову програму доктора філософії
<b>Мова(и) викладання</b>	Українська
<b>Термін дії освітньої програми</b>	2016-2020 рр. — до первинної акредитації
<b>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</b>	<a href="http://www.ic.ak.kharkiv.ua">www.ic.ak.kharkiv.ua</a>
<b>2 – Мета освітньої програми</b>	
Підготувати докторів філософії з інформаційної, бібліотечної та архівної справи, здатних розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, переосмислювати наявні та створювати нові цілісні знання та/або інноваційні професійні практики щодо вдосконалення інформаційної, бібліотечної та архівної справи	
<b>3 - Характеристика освітньої програми</b>	
<b>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</b>	02 Культура і мистецтво Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
<b>Орієнтація освітньої програми</b>	Освітньо-наукова. Програма передбачає виконання завдань з опанування теоретико-методологічних, науково-педагогічних, дослідницьких, організаційно-управлінських, проектно-технологічних засад бібліотечно-інформаційної та архівної діяльності.

<b>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</b>	Дослідницька освіта в галузі теорії та методології інформаційної, бібліотечної та архівної справи. Програма базується на наукових досягненнях інформаційної галузі та її трансформаціях в умовах цифровізації комунікаційного простору, орієнтує на пізнання закономірностей функціонування інформаційних систем, розвиток теорії управління інформаційними, архівними та бібліотечними установами. Ключові слова: інформаційна справа, бібліотечна справа, архівна справа, інформаційні комунікації, бібліотекознавство, архівознавство, менеджмент знань.
<b>Особливості програми</b>	Програма орієнтована на забезпечення висококваліфікованого володіння теоретико-методологічними, дослідницькими, науково-педагогічними, організаційно-управлінськими, техніко-технологічними засадами інформаційної, бібліотечної та архівної діяльності в умовах цифровізації суспільства. Особливим є націленість на підготовку фахівців з інформаційної, бібліотечної та архівної справи, здатних розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності в інформаційній сфері, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
<b>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</b>	
<b>Придатність до працевлаштування</b>	Зміст і структура програми дає змогу отримати висококваліфіковані знання та навички для працевлаштування на посадах наукових та науково-педагогічних працівників профільних ЗВО, на управлінських посадах в органах влади та управління галузі культури, в державному та приватному секторах інформаційної галузі, зокрема: в бібліотеках, архівах, інформаційних центрах, службах документального забезпечення управління органів державної влади та місцевого самоврядування, підприємств та установ усіх галузей народного господарства
<b>Подальше навчання</b>	Продовження навчання на докторському рівні вищої освіти (НРК України - 10 рівень, FQ-EHEA - третій цикл, EQF LLL – 10 рівень)
<b>5 – Викладання та оцінювання</b>	
<b>Викладання та навчання</b>	Лекції, семінари, практичні заняття в інтерактивних та проблемних форматах, самостійна робота на основі підручників, електронних ресурсів інституціональних репозиторіїв, авторитетних міжнародних наукометричних баз даних; консультації з викладачами

	та науковим керівником; виконання дисертаційного дослідження.
<b>Оцінювання</b>	Усні презентації, звіти та проекти за результатами виконання практичних завдань, дискусії, тестування, захист проходження науково-педагогічної та науково-дослідної практики, публічний захист дисертаційної роботи
<b>6 – Програмні компетентності</b>	
<b>Інтегральна компетентність</b>	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики щодо інформаційної, бібліотечної та архівної справи.
<b>Загальні компетентності (ЗК)</b>	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору.</p> <p>ЗК03. Здатність застосовувати теоретичні знання у практичних ситуаціях у науковій діяльності.</p> <p>ЗК04. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК05. Здатність проведення та презентації результатів наукових досліджень на відповідному рівні з використанням інформаційних і комунікаційних технологій в інформаційній, бібліотечній та архівній справі.</p> <p>ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та критичного аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК08. Здатність розробляти і управляти науковими проектами та/або складати пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності.</p> <p>ЗК09. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК10. Здатність працювати автономно.</p>
<b>Професійні компетентності (ПК)</b>	<p>ПК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у інформаційній, бібліотечній та архівній справі та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з інформаційної та суміжних галузей.</p> <p>ПК02. Фундаментальне знання філософії інформації, теорії соціальної комунікації, теоретико-методологічних засад розвитку інформатики, документознавства, бібліотекознавства, архівознавства, суміжних наук</p>

соціокомунікативного циклу.

ПК03. Вільне володіння категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом в галузі інформаційних наук, документознавства, бібліотекознавства та архівознавства.

ПК04. Комплексне розуміння принципів функціонування та закономірностей розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи в умовах розбудови цифрового суспільства.

ПК05. Системне розуміння принципів, засобів та технологій автоматизації процесів створення, розповсюдження, аналітико-синтетичної обробки, акумуляції, зберігання та організації використання документованої інформації у будь-яких потрібних користувачам форматах.

ПК06. Розуміння особливостей реалізації інноваційної політики в інформаційній галузі, здатність здійснення проектної діяльності, застосування ефективних засобів модернізації функціонування бібліотек архівів та інших інформаційних установ.

ПК07. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті, професійно викладати дисципліні соціокомунікативного циклу на відповідному рівні даної освітньої кваліфікації.

ПК08. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в інформаційній, бібліотечній та архівній справі та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, демонструвати лідерство під час їх реалізації.

ПК09. Спроможність професійно виконувати організаційно-управлінські, науково-дослідницькі, експертно-аналітичні та консультаційні функції на національному та міжнародному ринках праці.

ПК10. Розвинута здатність використовувати широкий спектр цифрових засобів, інструментів, ресурсів та технологій для підвищення ефективності та результативності функціонування інфраструктурних складових інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

ПК11. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англійських наукових текстів за напрямом досліджень.

ПК12. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в

	наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.
<b>7 – Програмні результати навчання</b>	
<b>Знання</b>	<p>ПРН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з інформаційної, бібліотечної та архівної справи і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.</p> <p>ПРН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми інформаційної, бібліотечної та архівної справи державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.</p> <p>ПРН03. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень (опитувань, спостережень, ...) і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.</p> <p>ПРН04. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з інформаційної, бібліотечної та архівної справи та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.</p>
<b>Уміння</b>	
<b>Застосування знань</b>	<p>ПРН05. Демонструвати системне розуміння сутності та значення інформаційної, бібліотечної та архівної справи як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток наукових уявлень про неї та сучасні трансформації в умовах цифрового суспільства.</p> <p>ПРН06. Уміти критичного мислити, оцінювати та синтезувати інноваційні ідеї в галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи.</p> <p>ПРН07. Уміти розробляти проектні завдання щодо автоматизації процесів створення, розповсюдження, аналітико-синтетичної обробки, акумуляції, зберігання та організації використання документованої інформації у будь-яких потрібних користувачам форматах.</p> <p>ПРН08. Уміти використовувати широкий спектр</p>



<p><b>Комунікація</b></p> <p><b>Автономія і відповідальність</b></p>	<p>цифрових засобів, інструментів, ресурсів та технологій для підвищення ефективності та результативності функціонування інфраструктурних складових інформаційної, бібліотечної та архівної справи.</p> <p>ПРН09. Уміти професійно виконувати організаційно-управлінські, науково-дослідницькі, експертно-аналітичні та консультаційні функції на національному та міжнародному ринках праці.</p> <p>ПРН10. Професійно викладати дисципліні соціокомунікаційного циклу на відповідному рівні даної освітньої кваліфікації.</p> <p>ПРН11. Ініціювати та реалізовувати інноваційні комплексні проекти в умовах повної автономності та відповідальності за їх результативність.</p> <p>ПРН12. Демонструвати соціальну відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень щодо інноваційного розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи.</p> <p>ПРН13. Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, нести відповідальність за навчання інших.</p> <p>ПРН14. Планувати, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у встановлені роботодавцем терміни.</p>
<p><b>8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми</b></p>	
<p><b>Кадрове забезпечення</b></p>	<p>Склад випускової кафедри: 14 осіб, з них 6 докторів наук, 4 професорів, 7 доцентів.</p> <p>З 14 членів кафедри 13 є штатними співробітниками Харківської державної академії культури.</p> <p>До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та вченими званнями — співробітники інших кафедр ХДАК.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, в т.ч. зарубіжне.</p>
<p><b>Матеріально-технічне забезпечення</b></p>	<p>навчальні корпуси; гуртожитки; тематичні кабінети; комп'ютерні класи; пункти харчування; Інтернет; мультимедійне обладнання; спортивний зал, спортивні майданчики</p>
<p><b>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</b></p>	<p>офіційний сайт ХДАК точки бездротового доступу до мережі Інтернет; необмежений доступ до мережі Інтернет; наукова бібліотека, читальні зали;</p>

	<p>корпоративна пошта;  навчальні і робочі плани;  графіки навчального процесу;  навчально-методичні комплекси дисциплін;  навчальні та робочі програми дисциплін;  дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін;  програми практик;  критерії оцінювання рівня підготовки.</p>
<b>9 – Академічна мобільність</b>	
<b>Національна кредитна мобільність</b>	Підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників у вітчизняних закладах вищої освіти
<b>Міжнародна кредитна мобільність</b>	Меморандум про співробітництво з Копенгагенським університетом (Данія), договір про міжнародне співробітництво з Білоруським державним університетом культури та мистецтв (Республіка Білорусь)
<b>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</b>	Навчається 4 іноземних громадянина

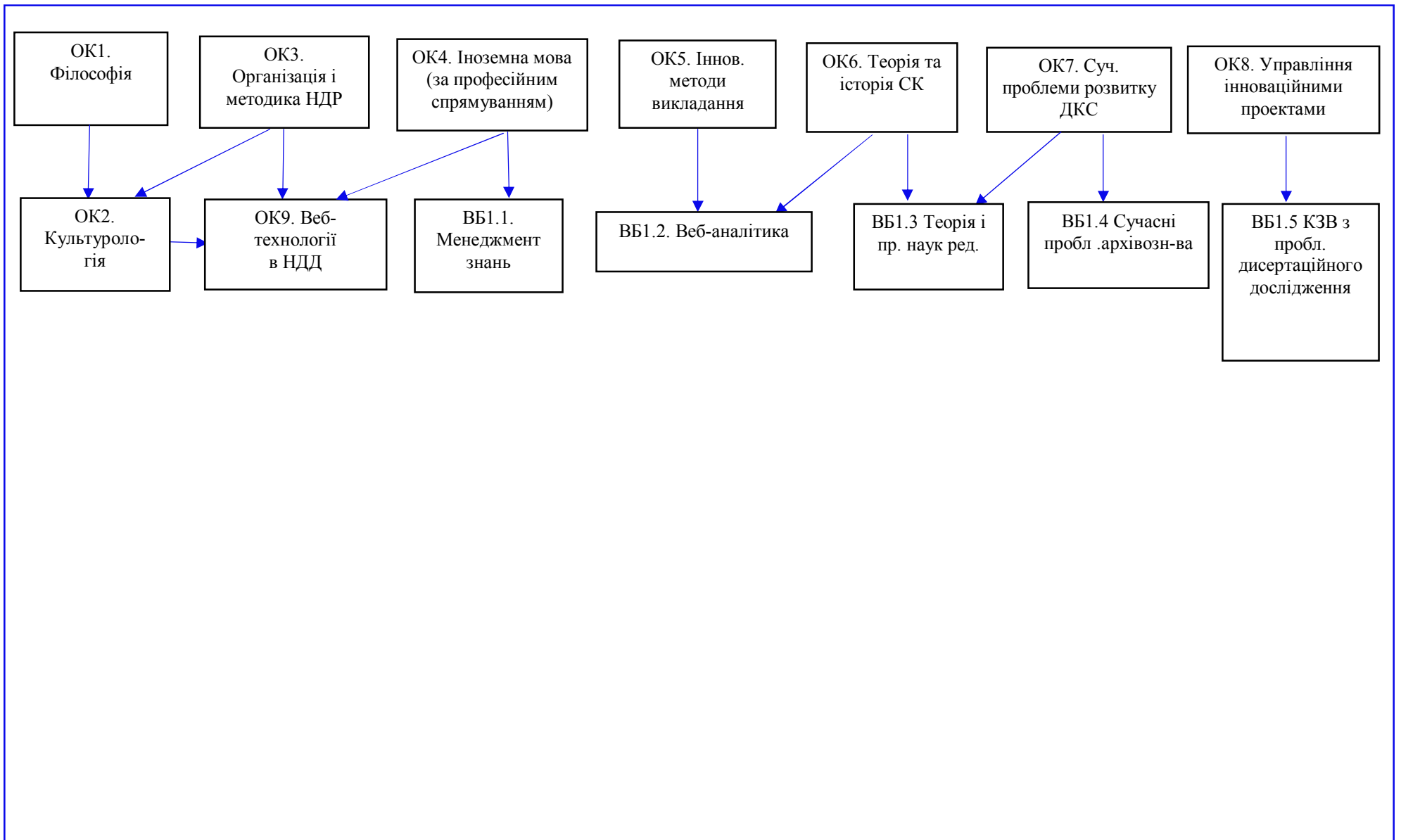
## 2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

### 2.1. Перелік компонент ОП

Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
ОК1. Філософія: теорія та методологія пізнання	4,0	екзамен
ОК2. Культурологія	3,0	залік
ОК3. Організація та методика НДР	4,0	екзамен
ОК4. Іноземна мова в науковій комунікації	9,0	залік
ОК5. Інноваційні методи викладання у вищій школі	4,0	залік
ОК6. Теорія та історія соціальних комунікацій	4,0	екзамен
ОК7. Сучасні проблеми розвитку докум.-інформаційних систем	4,0	екзамен
ОК8. Управління інноваційними проектами	4,0	залік
ОК9. Веб-технології в науково-дослідній діяльності	4,0	залік
<b>Загальний обсяг обов'язкових компонент:</b>	<b>40</b>	
<b>Вибіркові компоненти ОП</b>		
<i>Вибірковий блок дисциплін загальної та професійної підготовки</i>		
ВБ 1.1. Менеджмент знань Інтелектуальні інформаційні системи	4,0	залік
ВБ 1.2. Веб-аналітика Наукометричні бази даних	3,0	залік
ВБ 1.3. Теорія та практика наукового редагування Технологія Text Mining	3,0	залік
ВБ 1.4. Сучасні проблеми архівознавства Методологічні проблеми документології	3,0	залік
ВБ 1.5. Курси за вибором з проблематики десерт. дослідження	3,0	залік
<b>Загальний обсяг вибірових компонент</b>	<b>16</b>	
<b>ПРАКТИКА (ППП)</b>		
ППП 1.1. Науково-педагогічна практика	4,0	залік
Всього:	4,0	
<b>Загальна кількість:</b>	<b>60</b>	

### 2.2. Структурно-логічна схема ОП

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми. Рекомендується представляти у вигляді графа



### **3. Форма атестації здобувачів вищої освіти**

Атестація ступеня вищої освіти «Доктор філософії» здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи зі спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа.

Кваліфікаційна робота виконується за тематикою відповідно до завдань професійної діяльності.

До захисту допускаються роботи, що пройшли перевірку на плагіат.

Оцінювання якості підготовки випускників здійснюється спеціалізованою Вченою радою під час публічного захисту. Спеціалізована Вчена рада визначає якість кваліфікаційної роботи і вирішує питання про присвоєння йому ступеня вищої освіти «Доктор філософії» та кваліфікації «Доктор філософії з інформаційної, бібліотечної та архівної справи».



**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)  
відповідними компонентами освітньої програми**

	О К 1	О К 2	О К 3	О К 4	О К 5	О К 6	О К 7	О К 8	О К 9	ВБ 1.1	ВБ 1.2	ВБ 1.3	ВБ 1.4	ВБ 1.5
ПРН1	+	+	+			+	+						+	+
ПРН2		+	+	+		+	+					+	+	+
ПРН3	+		+		+	+	+		+	+	+		+	+
ПРН4	+		+			+	+		+	+	+		+	+
ПРН5			+			+	+		+	+	+		+	
ПРН6	+		+		+		+	+						+
ПРН7								+	+	+	+			
ПРН8						+	+	+	+	+	+			
ПРН9		+	+	+				+	+	+	+			
ПРН10			+	+	+	+	+						+	
ПРН11								+						
ПРН12	+					+		+						
ПРН13	+		+		+									
ПРН14			+					+						

**Керівник проектної групи:**

Доктор наук із соціальних комунікацій, професор  І.О. Давидова

**Члени проектної групи:**

Доктор наук із соціальних комунікацій, доцент  О.М. Кобелев

Доктор педагогічних наук, професор  Н.М. Кушнарєнко

Доктор педагогічних наук, професор  А.А. Соляник

Доктор наук із соц. ком., професор  Г.В. Шемаєва